

Ірина МУШЕНИК

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри математики, інформатики та академічного письма,

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

ЕКОНОМІКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ФОРМУВАННЯ СЕКТОРУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

Формування інформаційного сектора економіки тісно пов'язано з глобальною інформатизацією економіки, розвитком інформаційного суспільства. Цей процес обумовлює кардинальні зміни в усій економічній системі країни. В рамках інформаційного сектора економіки змінюється значення інститутів, форм їх взаємовідносин, рушійних сил, властивих економічній системі, значення нових чинників виробництва і їх використання. Все більша частка ВВП забезпечується діяльністю з виробництва, обробки, зберігання і розповсюдження інформації, знань, що веде до збільшення числа зайнятих цією діяльністю.

Глобалізація і інтенсифікація інформаційних процесів, інформатизація усіх сфер діяльності суспільства, підвищення рівня розвитку інформаційної інфраструктури, необхідність залучення нових технологій у виробничий процес зумовлюють необхідність ґрунтовного дослідження проблем формування і розвитку інформаційного сектора економіки.

Сучасна динамічна конкуренція, заснована на інноваційному перетворенні економічного простору, посилила роль інформації в процесі суспільного виробництва. Вона стала домінуючим чинником конкурентоспроможності підприємств, галузей, регіонів і країн, створюючи можливості людському капіталу широко використовувати свій потенціал для досягнення взаємодоповнюючих цілей забезпечення сталого економічного розвитку. Інформація і технології, пов'язані з нею, визначають темпи росту економіки – темпи приросту ВВП, а також ступінь зрілості, розвитку і становлення

громадського суспільства, що, в свою чергу, визначає темпи росту економіки і соціальної сфери.

Для сьогоденного етапу розвитку цивілізації характерним стало прискорення темпів росту інформаційних потоків, з якими неможливо впоратися традиційними способами. Досягнення останніх років у галузі інформатики, обробки інформації та комунікацій призвели до створення нової системи знань, яка кардинально вплинула на розвиток суспільства в цілому, в тому числі і на економічну складову. Інформаційні технології стали в наш час невід'ємним фактором функціонування установ, організацій і загалом цілих регіонів на всіх рівнях. Сьогодні переважна більшість фахівців визначає інформаційні технології, як життєво важливий фактор виробництва, поряд з трудовими, фінансовими та матеріальними ресурсами.

У сучасних реаліях інформаційні технології виступають драйвером прискореного економічного зростання, підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки в країні. Інформатизація та цифровізація економічних, адміністративно процесуальних та організаційних відносин в країні дозволяє органам державного управління, недержавним організаціям та корпоративному сектору підвищувати ефективність їх роботи, вдосконалювати якість своїх послуг та запроваджувати клієнтоорієнтований підхід при їх обслуговуванні, створювати нові робочі місця в сегменті висококваліфікованої робочої сили тощо. Крім цього, цифровізація відносин в фінансовій сфері сприяє підвищенню рівня прозорості фінансових операцій, розвитку економіки «спільного користування» і стимулювання торгівлі в онлайн режимі, формуванню стартап-еко системи й активізації підприємницької діяльності [2]. Аналітики консалтингової компанії Boston Consulting Group (BCG) передбачають, що до 2035 року обсяг цифрової економіки може досягти 16 трлн дол. США [1].

З точки зору інституційного підходу ІТ-галузь представляє собою своєрідне середовище, в якій економічні суб'єкти безпосередньо взаємодіють один з одним, обмінюються ресурсами і трансформують одні їх види в інші. Для

забезпечення ефективної взаємодії має бути сформована система інститутів та об'єднань, які в значній мірі визначають характер відтворення і основні кількісні параметри розвитку ІТ-галузі. Вагому роль у формуванні інституційного середовища для розвитку інформаційно комунікаційних технологій в Україні належить сформованим ІТ кластерам, R&D центрам, стартап-інкубаторам, освітнім центрам, а також галузевим об'єднанням та асоціаціям.

Таким чином, розвиток інформаційно-телекомунікаційних технологій в країні створює якісне підґрунтя для переходу від економічної моделі з орієнтацією на низько технологічні галузі до інноваційної моделі, в основі якої здобутки концепції економіки знань.

Список використаних джерел

1. Гончарова Н.П. Теоретичні питання визначення змісту та структурних складових державного сектору економіки. *Економіка. Фінанси. Право: наук. економ. журнал*. 2005. № 8. С. 9-17.

2. Інформаційне забезпечення систем прийняття рішень в економіці, техніці та організаційних сферах: [колективна монографія] / Під заг. ред. Л.М. Савчук. – Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2013 – 592 с.

3. Мушеник І.М., Бурлаков О.С. Теоретичні засади впровадження та використання сучасних технологій інтелектуального аналізу даних в економіці. *Modern Economics*. 2021. № 25. С. 27-32.

4. Мушеник І.М. Моделі, методи та засоби інформаційних технологій прийняття управлінських рішень. *Научный взгляд в будущее*. Выпуск 17. Том 1. Одесса: КУПРИЕНКО СВ, 2020. С. 59-68.

5. Онуфрік І.П. Економічне зростання, сталий розвиток та українські реалії. *Вісник Національного лісотехнічного університету України*. 2009. Вип. 19.7 С.180-186.